

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Dokument byl zpracován v rámci projektu Podpora optimalizace a řízení kvality na Městském úřadě Benešov, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002790 podpořeném z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu.

PLÁN UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA BENEŠOV NA OBDOBÍ 2019 - 2030

NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Datum vydání: 14. 2. 2019

OBSAH

B.	Návrhová a implementační část.....	2
1.	Úvod.....	2
2.	Tvorba Plánu udržitelného rozvoje města Benešov.....	4
3.	Cíle a opatření udržitelného rozvoje města Benešov	6
3.1	Správa věcí veřejných a územní rozvoj.....	6
3.2	Místní ekonomika a podnikání	7
3.3	Zdraví.....	8
3.4	Sociální prostředí	8
3.5	Životní prostředí	10
3.6	Udržitelná spotřeba a výroba	10
3.7	Globální odpovědnost.....	11
3.8	Doprava a mobilita	11
3.9	Vzdělávání a výchova	12
3.10	Kultura a volný čas	12
4.	Implementace Plánu udržitelného rozvoje města.....	14
5.	Indikátory kvality života ve městě	16
5.1	Trvale udržitelný rozvoj a kvalita života.....	16
5.2	Praxe měření kvality života v Benešově	17
5.3	Návrh měření indikátorů udržitelného rozvoje do budoucna	18
6.	Závěr	22
7.	Seznam obrázků	23
8.	Seznam zkratk	23
	Přílohy	24

B. NÁVRHOVÁ A IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

1. ÚVOD

Plán udržitelného rozvoje města Benešov vytyčuje základní směry budoucího rozvoje města s cílem zvyšování dlouhodobé udržitelnosti v oblasti energetiky, spotřebních statků, sociálních a zdravotních služeb, soudržnosti komunity a stability celkového ekonomického růstu v období let 2019 - 2030. Vytvořením plánu udržitelného rozvoje města, v návaznosti na obsah Auditů udržitelného rozvoje, město Benešov významně posílilo soulad plánování svého rozvoje s metodikou místní Agendy 21, která tento dokument vyžaduje pro možnost klasifikování města do jedné ze dvou nejvyšších kategorií (A či B) realizování obsahu této metodiky. Proces tvorby cílů a opatření prezentovaných v tomto dokumentu zohlednil vize, cíle a opatření ostatních strategických dokumentů města, a to zejména Strategického plánu rozvoje města Benešov na období let 2016 - 2020, ale i Plánu prevence kriminality města Benešov na léta 2016 - 2020, Strategie MěÚ Benešov pro období 2015 - 2018 a jeho připravované aktualizace, Plánu protidrogové prevence města Benešov 2017 - 2020 a dále i z nadřazených strategií na úrovni kraje (Rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje), republiky (Strategický rámec Česká republika 2030) i mezinárodních organizací (Cíle udržitelného rozvoje 2015 - 2030 vydané Organizací spojených národů).

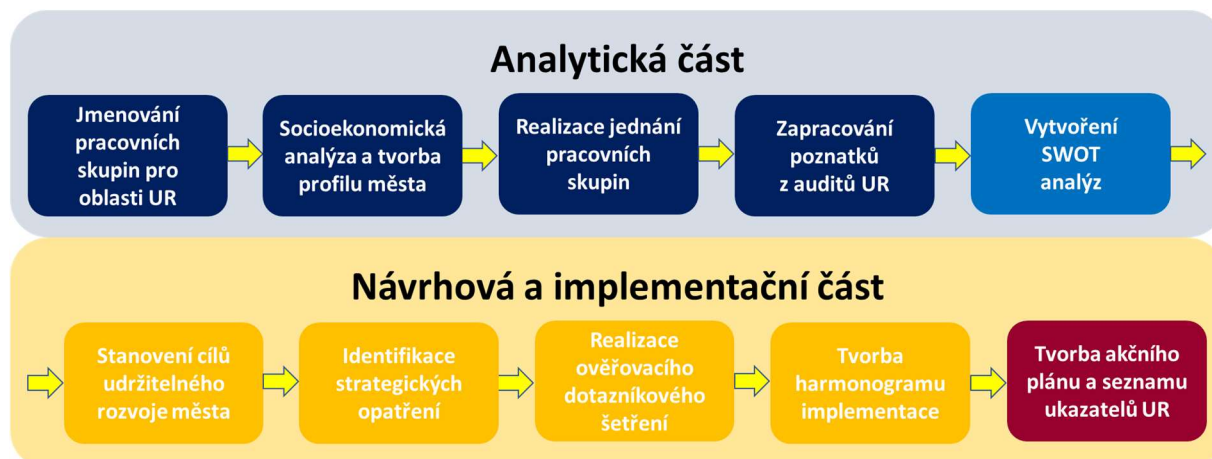
Charakteristickým rysem pro proces tvorby Plánu udržitelného rozvoje města Benešov je orientace na realizaci, tedy cílený postup. Hlavním aspektem tvorby Plánu udržitelného rozvoje města Benešov je týmová práce při využití znalostí, zkušeností a invence všech místních aktérů podílejících se na procesu jeho tvorby plánu pod metodickým vedením externího experta.

Na tvorbě Plánu udržitelného rozvoje města se podílely 4 pracovní skupiny (o 8 až 14 členech), které se zabývaly vždy dvěma až třemi z 10 oblastí udržitelného rozvoje. Pracovní skupiny byly složeny z řad osob činných v oblasti rozvoje města a představitelů významných institucí, které jsou schopny přijímat rozhodnutí a z pozice svého postavení také posléze prosazovat společný zájem. Informace o konání pracovních skupin byla sdělena Radním města, kteří se v případě zájmu mohli aktivně zúčastnit. Pracovní skupiny byly zaměřeny na následující oblasti:

- Správa věcí veřejných a územní rozvoj a Místní ekonomika a podnikání,
- Zdraví a Sociální prostředí,
- Životní prostředí, Udržitelná spotřeba a výroba a Globální odpovědnost,
- Doprava a mobilita, Vzdělávání a výchova a Kultura a volný čas.

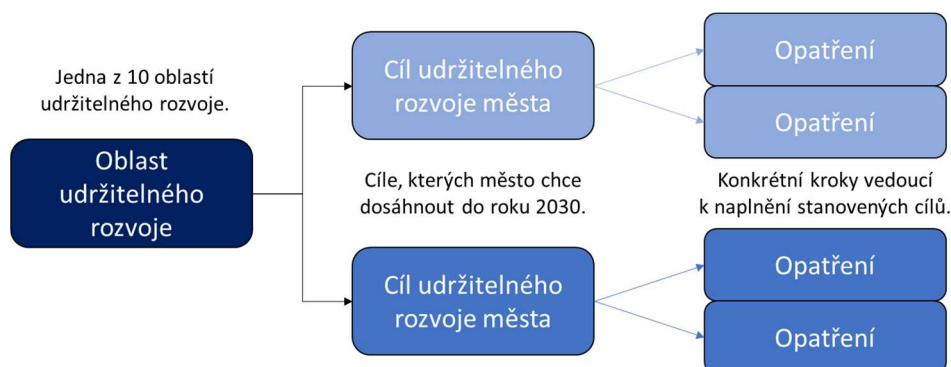
Plán udržitelného rozvoje města Benešov je tvořen dvěma částmi: 1. analytická část; 2. návrhová a implementační část. V analytické části je popsán a analyzován stávající stav města a jsou v ní uvedena východiska pro návrhovou a implementační část (dále jako „návrhová část“). V návrhové části jsou identifikovány konkrétní cíle města Benešov a k nim příslušná strategická opatření, která by měla přispět ke zkvalitnění života ve městě a posílení dlouhodobé udržitelnosti rozvoje města. V Obrázku 1 je schematicky zobrazen postup, který byl aplikován při tvorbě Plánu udržitelného rozvoje města Benešov a obsahovém naplnění obou částí finálních výstupů Plánu UR.

Obrázek 1 Postup tvorby Plánu udržitelného rozvoje a jeho obsah

V návrhové a implementační části Plánu udržitelného rozvoje je popsáno, čeho a jakým způsobem má být v období od roku 2019 do roku 2030 dosaženo. Jedná se o reakci na zjištění vzešlá z analytické části Plánu, tedy především SWOT analýz, ve kterých jsou zaneseny poznatky z vlastní analýzy zpracovatele, z auditů udržitelného rozvoje a z jednání pracovních skupin. Zohledněny jsou také odpovědi z ověřovacího dotazníkového šetření, které proběhlo až po sestavení všech SWOT analýz. Struktura návrhové a implementační části je znázorněna v následujícím obrázku.

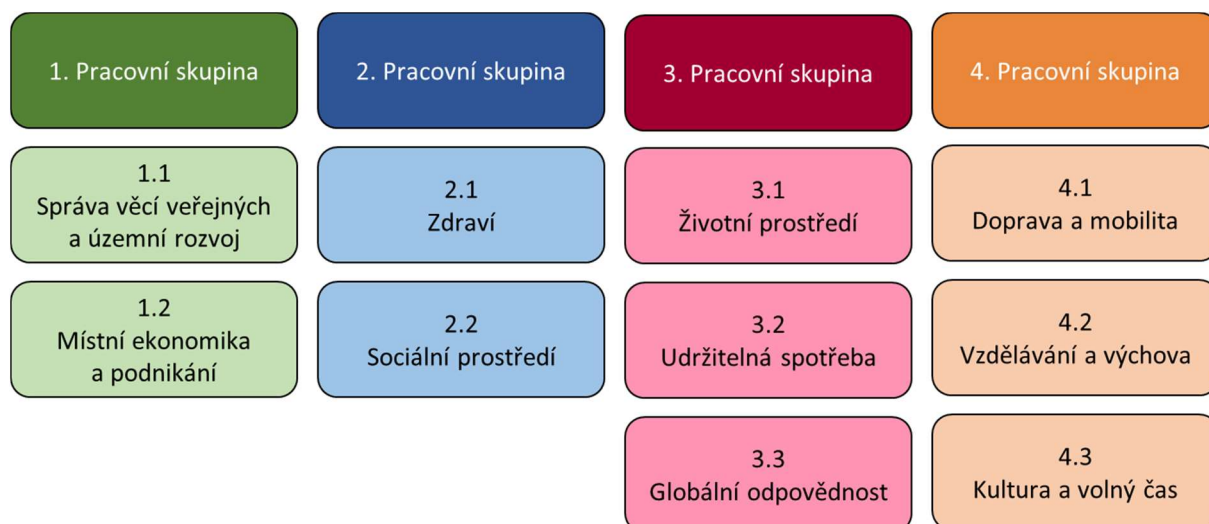
Obrázek 2 Struktura návrhové a implementační části

Strategické cíle a opatření (resp. projekty města) jsou dále v tomto dokumentu tříděny dle jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje, které jsou univerzálně definovány Aalborgskými závazky v rámci Projektu Zdravého města Světové zdravotnické organizace, přičemž vycházejí ze Summitu Země z roku 1992. Tyto oblasti jsou závazně předmětem auditů udržitelného rozvoje, jejichž realizace je vyžadována metodikou místní Agendy 21, pokud chce město získat ocenění kategorie A nebo B. Následující schéma (Obrázek 3) zobrazuje, jakým způsobem bylo 10 těchto oblastí UR rozděleno k jednání čtyř sestavených odborných pracovních skupin v případě města Benešov.

Strategická opatření jsou dále podrobně rozpracována do Akčního plánu, který představuje střednědobý strategický dokument města, jehož naplňováním by město mělo dosahovat cílů vymezených v dlouhodobé strategii udržitelného rozvoje města.

Obrázek 3 Zařazení oblastí udržitelného rozvoje do jednotlivých pracovních skupin

2. TVORBA PLÁNU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA BENEŠOV

Tvorba Plánu udržitelného rozvoje města Benešov na období 2019 - 2030 (dále také jako „PURM“) se sestává z několika postupných kroků, při kterých byla vytvořena analytická část včetně SWOT analýz a návrhová a implementační část včetně Akčního plánu na období let 2019 - 2023. Stěžejní kroky celého procesu jsou uvedeny v následující tabulce.

V rámci čtyř vytvořených pracovních skupin byly projednávány a posléze zformulovány jednotlivé návrhy strategických cílů a jím příslušných opatření, jejichž realizací by město mělo tyto cíle naplnit. Pro jednání všech čtyř pracovních skupin byl vymezen dostatečně dlouhý časový úsek, který umožnil realizaci činností potřebných pro tvorbu analytické i návrhové části Strategického plánu již během prvního jednání.

Tabulka 1 Harmonogram tvorby Plánu udržitelného rozvoje města Benešov

Činnosti tvorby PURM		Zajišťuje	Spolupracuje
Tvorba analytické části PURM	Tvorba profilu města	BDO	
	Vytvoření pracovních skupin v členění dle oblastí udržitelného rozvoje	MěÚB	
	Vytvoření plakátu pro komunikaci projektu s veřejností	MěÚB	BDO
	Zaslání ukázky žádosti o přípravu pro informaci MěÚB	BDO	MěÚB
	Začlenění plakátu do zářijového výtisku Benešovských radničních listů	MěÚB	
	Zaslání podkladů pro usnadnění tvorby sekce webových stránek	BDO	
	Dopracování žádosti o přípravu na PS dle připomínek MěÚB	BDO	MěÚB
	Vytvoření sekce webových stránek města s obsahem k PURM	MěÚB	

Činnosti tvorby PURM		Zajišťuje	Spolupracuje
Tvorba analytické části PURM	Komunikace projektu občanům pomocí Facebooku města a Mobilního rozhlasu	MěÚB	
	Zajištění místnosti pro cca 15 až 20 lidí, plátna a projektoru pro jednání pracovních skupin	MěÚB	
	Zaslání členům pracovních skupin zadání pro přípravu na jednání pracovních skupin	BDO	MěÚB
	Jednání pracovních skupin - tvorba SWOT analýzy pro jednotlivé oblasti udržitelného rozvoje	BDO	MěÚB
	Dopracování analytické části PURM	BDO	
	Připomínkování analytické části PURM	MěÚB	
	Zpracování připomínek analytické části PURM	BDO	
Tvorba návrhové a implementační části PURM	Jednání pracovních skupin - návrh cílů a opatření pro jednotlivé oblasti udržitelného rozvoje	BDO	MěÚB
	Zpracování návrhové a implementační části PURM	BDO	
	Vytvoření a připomínkování dotazníku pro veřejné šetření	BDO	MěÚB
	Zaslání finální verze dotazníku	BDO	
	Realizace dotazníkového šetření	BDO	MěÚB
	Vyhodnocení dat dotazníkového šetření a následná revize obsahu návrhové a implementační části PURM	BDO	
	Veřejná prezentace a diskuze k analytické a návrhové části PURM, diskuze SWOT analýzy	BDO	MěÚB
	Komunikace výstupů projektu veřejnosti a výzva k zaslání připomínek	BDO	MěÚB
	Připomínkování analytické, návrhové a implementační části PURM	MěÚB	BDO
	Tvorba akčního plánu pro první období 2019 - 2023		
	Připomínkování akčního plánu pro první období		
	Vypořádání připomínek akčního plánu pro první období		
	Prezentace výstupů projektu politickému vedení města	BDO	MěÚB
	Vypořádání posledních připomínek a odevzdání finálních výstupů PURM (tj. analytické části, návrhové a implementační části a akčního plánu)	BDO	

3. CÍLE A OPATŘENÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA BENEŠOV

K potlačení slabých stránek, udržení silných stránek, minimalizaci hrozeb a využití příležitostí, které byly pojmenovány v analytické části Plánu udržitelného rozvoje města Benešov, byly stanoveny konkrétní cíle. Strategické cíle představují směrný ukazatel pro rozvoj města v daném časovém horizontu, kterých by mělo být dosaženo realizací vytčených opatření. Níže uvedené strategické cíle jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje byly odvozeny především z jednání pracovních skupin a výsledků auditů udržitelného rozvoje, přičemž hlavní zjištění byla revidována formou dotazníkového šetření mezi obyvateli města.

Ke každému cíli byla následně přiřazena opatření, jejichž realizace zabezpečí naplnění stanovených cílů. U každého identifikovaného opatření je také uvedena jeho priorita. Priorita opatření vychází primárně ze SWOT analýzy, ve které byla zhodnocena úroveň přínosu (1 až 25 bodů, kdy více je lépe) daných opatření/příležitostí na základě pravděpodobnosti jejich realizace a atraktivity jejich případného dopadu. Zelené podbarvení značí nízkou prioritu (úroveň přínosu 1-6), oranžové podbarvení střední prioritu (úroveň přínosu 7-12) a červené podbarvení vysokou prioritu (úroveň přínosu 13-25) tak, jak je znázorněno na obrázku níže.

Obrázek 4 Grafické znázornění priority opatření

Vzhledem k tomu, že tento strategický dokument uvažuje v delším časovém horizontu, a to dvanácti let, je nutné počítat s určitou mírou nejistoty při financování navržených opatření. U mnohých opatření je pro jejich realizaci počítáno s externími zdroji financování v podobě dotačních titulů. V případě, že nebudou tyto dotační prostředky získány, je značně snížena pravděpodobnost realizace daných opatření.

Členění vymezených cílů na specifická opatření (se zanesením jejich priority) dle jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje zachycují následující podkapitoly 3.1 až 3.10.

3.1 Správa věcí veřejných a územní rozvoj

Strategický cíl 1 - Zvyšování efektivity fungování Městského úřadu města Benešov

Opatření 1.1.1 Naplňování akčního plánu Strategie Městského úřadu města Benešov na roky 2016 - 2020
Opatření 1.1.2 Rozvoj systému archivace, skartace i spisové služby
Opatření 1.1.3 Vytvoření centrální spisovny i s odpovědným pracovníkem
Opatření 1.1.4 Vytvoření projektové kanceláře (softwarové podpory projektového řízení)
Opatření 1.1.5 Zavádění prvků korporátního řízení
Opatření 1.1.6 Hledání optimalizačních kroků v oblasti personální politiky

Strategický cíl 1 - Zvyšování efektivity fungování Městského úřadu města Benešov

Opatření 1.1.7 Zavedení intenzivnější spolupráce s obcemi a městy v regionu (např. na úrovni svazku BENE-BUS, ORP i okresu) v oblasti vznikající legislativy a regulací

Strategický cíl 2 - Zajistit bezpečný městský úřad

Opatření 1.2.1 Budování bezpečnosti městského úřadu v oblasti ICT (nakládání s osobními údaji a další)

Strategický cíl 3 - Určit směr rozvoje města v oblasti územního plánování

Opatření 1.3.1 Vytvoření Zprávy o uplatňování územního plánu (poslední dokument je z roku 2015, takže je ze zákona nutné vytvořit aktualizaci během roku 2019)

Opatření 1.3.2 Najít konsensus zda zahušťovat současnou výstavbu či využívat nové plochy (v rámci pořizování změn územně plánovací dokumentace by mělo dojít k rozhodnutí, jak s plochami dále naložit (způsob využití, vymezení přiměřeného objemu zastavitelných ploch))

Opatření 1.3.3 Vytvoření skupiny pro územní rozvoj, která bude rozhodovat i určovat financování a realizovatelnost projektů města (vhodné zapojit městského architekta a spolek architektů pro zhodnocení vizuální a technické stránky)

Strategický cíl 4 - Zainteresovat politickou reprezentaci do ÚP a dalších agend úřadu

Opatření 1.4.1 Aktualizace Strategického plánu rozvoje města na období po roce 2020

Opatření 1.4.2 Zpracování chybějících strategických dokumentů (např. sport a kultura)

Opatření 1.4.3 Vytvoření pracovních skupin pro klíčové oblasti udržitelného rozvoje a realizace jejich pravidelných jednání

Opatření 1.4.4 Reflektování změn v Benešově (např. studie Adaptace na změny klimatu)

Opatření 1.4.5 Zvýšit intenzitu zapojení politické reprezentace města do územního plánování

3.2 Místní ekonomika a podnikání

Strategický cíl 1 - Konceptně uchopit oblast podnikání

Opatření 2.1.1 Sledování trendů v bytové politice, udržovat počet bytů a kvalitu bydlení

Opatření 2.1.2 Rozvoj aktivní spolupráce a dialogu města s podnikateli

Opatření 2.1.3 Zavedení dotačních titulů pro malé a střední podnikatele

Opatření 2.1.4 Vytvořit efektivní model / plán rozvoje a využití brownfieldů

Opatření 2.1.5 Aktivně najít investora pro realizaci projektu v Pražských kasárnách (parking)

Opatření 2.1.6 Rozhodnout, zda ve střednědobém i dlouhodobém časovém horizontu podporovat spíše současné podnikatele, či nové podnikatele

Opatření 2.1.7 Najít efektivní model / způsob využití centra města

Strategický cíl 2 - Zatraktivnit město Benešov pro obyvatele žijící na ose Benešov - Tábor

Opatření 2.2.1 Realizace studie popisující migrační toky do/z města za zaměstnáním a podnikatelských aktivit v regionu

Opatření 2.2.2 Věnovat více pozornosti okolí města Benešov (např. v Benešovských listech)

Opatření 2.2.3 Aktivní tvorba / podpora vzniku pracovních míst ve městě

Strategický cíl 3 - Nastavení efektivní personální politiky v příspěvkových organizacích města**Opatření 2.3.1 Vyhláška nebo interní směrnice na personální požadavky****Strategický cíl 4 - Provázat vzdělávací systém ve městě na potřeby trhu práce****Opatření 2.4.1 Studie poptávky na trhu práce, uplatnitelnosti absolventů středních škol a VOŠ v regionu (míra uplatnění se v oboru, naplněnost kapacit oborů aj.)****Opatření 2.4.2 Vytvoření burzy podnikatelů a pracovních pozic****3.3 Zdraví****Strategický cíl 1 - Vytvořit koncepční a strategické dokumenty v oblasti zdravotnictví****Opatření 3.1.1 Zpracování zdravotní studie obyvatelstva (včetně identifikace chybějících / přetížených specializací (např. psychologie a psychiatrie) i s ohledem na předpokládaný demografický vývoj) a zdravotního plánu (včetně zajištění finančních a personálních zdrojů)****Opatření 3.1.2 Vytvoření koncepce a projektů aktivního stárnutí****Strategický cíl 2 - Podpora aktivit v rámci Zdraví 21****Opatření 3.2.1 Organizování kampaní a osvětových akcí v oblasti zdraví****Strategický cíl 3 - Zajištění personální stabilizace v oblasti zdravotnictví****Opatření 3.3.1 Poskytování městských bytů lékařům a zdravotním sestřám****Opatření 3.3.2 Projednat možnost rozšíření vzdělávání ve městě v oblasti zdravotnictví (např. vyšší odborná škola pro zdravotní sestry)****Opatření 3.3.3 Zřízení regionálního dobrovolnického centra, podpora dobrovolnictví napříč generacemi a propagace dobrovolnictví v rámci škol a gymnázií****Strategický cíl 4 - Rozšíření nabídky zdravotních služeb****Opatření 3.4.1 Vybudování LDN****3.4 Sociální prostředí****Strategický cíl 1 - Naplňování priorit Plánu prevence kriminality města Benešov 2016 - 2020****Opatření 4.1.1 Koordinace sil a prostředků, koordinace hlídkové a obchůzkové činnosti hlídek Policie České republiky a Městské policie Benešov****Opatření 4.1.2 Podpora aktivit na zvýšení bezpečnosti seniorů****Opatření 4.1.3 Podpora Intervenčního centra proFem a systému spolupráce v oblasti domácího násilí****Opatření 4.1.4 Podpora aktivit zaměřených na zmírňování důsledků chudoby a snižování předluženosti obyvatel****Opatření 4.1.5 Vypracování / dokončení systému sociálního bydlení****Opatření 4.1.6 Podpora a rozvoj služeb sociální prevence****Opatření 4.1.7 Podpora preventivních programů a aktivit pro děti a mládež****Opatření 4.1.8 Podpora aktivit usnadňujících lidem vracejícím se z výkonu trestu návrat do společnosti****Opatření 4.1.9 Podpora kampaní na prevenci kriminality****Opatření 4.1.10 Udržení a využívání Speciální výslechové místnosti**

Strategický cíl 2 - Naplňování priorit Komunitního plánu sociálních služeb na okrese Benešov na roky 2015 - 2019

Opatření 4.2.1 Zlepšování informovanosti obyvatel o sociálních službách (s čím mohou pomoci) a dávkách (příspěvky na mobilitu a na péči)
Opatření 4.2.2 Udržení kvalitních sociálních pracovníků
Opatření 4.2.3 Podpora náhradní rodinné péče
Opatření 4.2.4 Zajištění krizové psychiatrické pomoci
Opatření 4.2.5 Podpora sociálního podnikání a vzniku chráněných dílen (např. v budově po škole Katuška)
Opatření 4.2.6 Zajistit koordinaci dobrovolnictví a dostatek dobrovolníků
Opatření 4.2.7 Podpora, udržení a rozšíření služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
Opatření 4.2.8 Podpora sociálně aktivizačních služeb
Opatření 4.2.9 Podpora vzniku služeb pro matky a těhotné ženy užívající návykové látky

Strategický cíl 3 - Naplňování priorit Plánu protidrogové prevence města Benešov 2017- 2020

Opatření 4.3.1 Činnost místního protidrogového koordinátora ORP, navázaná na protidrogovou politiku na území Středočeského kraje
Opatření 4.3.2 Činnost pracovní skupiny protidrogové prevence
Opatření 4.3.3 Rozšíření ambulantních služeb pro léčbu závislostí, integrujících celé spektrum návykového chování (závislost na tabáku, alkoholu, hráčství)
Opatření 4.3.4 Stabilizace a rozvíjení místní sítě programů primární prevence (PP)
Opatření 4.3.5 Podpora při zajišťování běžného provozu nízkoprahových služeb pro uživatele drog a osoby ohrožené sociální exkluzí
Opatření 4.3.6 Udržení možnosti testování infekčních nemocí (HIV, VHC a syfilis) zejména ve službách pro injekční uživatele, ale i jako nabídku pro veřejnost
Opatření 4.3.7 Cílená odborná pomoc a podpora pro matky a těhotné uživatelky, užívající návykové látky a žijící rizikový způsob života
Opatření 4.3.8 Naplňování dalších opatření v oblasti protidrogové prevence (některé jsou již vyjmenovány v Plánu protidrogové prevence města Benešov 2017 - 2020, a to v kapitole 5.1 Základní priority a jejich opatření pro město Benešov
Opatření 4.3.9 Podpora svépomocných aktivit typu Anonymní alkoholici
Opatření 4.3.10 Pravidelné vzdělávání místního protidrogového koordinátora (semináře a konference, odborné stáže a praxe u poskytovatelů služeb)
Opatření 4.3.11 Zajistit příležitostné vzdělávání jednotlivců i skupin (seminář, přednáška pro účastníky cenově dostupná - nejlépe zdarma, publikace)

Strategický cíl 4 - Zlepšování sociálního prostředí ve městě

Opatření 4.4.1 Zlepšení vzájemné komunikace MěP, PČR, CAS, NDC, TP, NZDM, kurátorek, PMS, Týmu pro mládež, ... (společná setkání na téma, sestavení komise)
Opatření 4.4.2 Zvyšování participace veřejnosti například na veřejném fóru, možnost adopce hřiště či různé formy zapojení mládeže a obyvatel do veřejného života
Opatření 4.4.3 Projekt cesta k práci - pro mladé lidi bez vzdělání (např. zaplacení řidičáku)

3.5 Životní prostředí

Strategický cíl 1 - Zvyšování kvality veřejné infrastruktury a prevence jejího selhání

Opatření 5.1.1 Vytvoření Plánu obnovy veřejné infrastruktury (kanalizace, vodovodu i teplé vody a teplovodů)

Opatření 5.1.2 Revitalizace kanalizace a (dobudování) vodovodu v rámci Benešova

Opatření 5.1.3 Rozšířit ČOV o další možnosti separace odpadních vod z nemocnice či dalších zdravotnických provozů, domovu důchodců

Opatření 5.1.4 Vytvoření vyhlášky o příspěvku na veřejnou infrastrukturu investory ve specifických případech výstavby (viz např. Říčany)

Strategický cíl 2 - Ochrana nezastavěného území / neurbanizované krajiny

Opatření 5.2.1 Zavedení grantového titulu města na podporu opatření a neziskových organizací zaměřených na ekologické využití zastavitelných ploch

Strategický cíl 3 - Snižování emisí znečišťujících látek do životního prostředí

Opatření 5.3.1 Zpracování studie v oblasti dopravy (hluková zátěž a emise CO₂)

Opatření 5.3.2 Finanční podpora města na opatření / aktivity snižující energetickou náročnost objektů ve vlastnictví soukromého sektoru

Opatření 5.3.3 Kontrola kotlů na tuhá paliva

Opatření 5.3.4 Zmírnit zvýšené nakupování a nevhodné nakládání s léky po době expirace, vrácení do lékárny či sběrných míst - možnost osvětové kampaně

3.6 Udržitelná spotřeba a výroba

Strategický cíl 1 - Implementovat energetický management města (koncepce, plány, manažer)

Opatření 6.1.1 Pravidelný a jednotný systém sledování a vyhodnocování spotřeby energie

Opatření 6.1.2 Zavedení Fondu úspor energie

Opatření 6.1.3 Vyhodnocení možnosti vytvoření pozice energetického manažera či obdobné pozice, která bude zahrnovat více agend

Strategický cíl 2 - Udělat zelený úřad ještě zelenější

Opatření 6.2.1 Finanční podpora města na opatření / aktivity snižující energetickou náročnost objektů ve vlastnictví soukromého sektoru

Opatření 6.2.2 Motivovat příspěvkové organizace města k optimalizaci spotřeby energií

Opatření 6.2.3 Šetření vodou a energiemi zaměstnanci MěÚB

Opatření 6.2.4 Využívat recyklovaný materiál (sutě atd.) při stavbách financovaných městem

Opatření 6.2.5 Pořádání osvětových akcí v oblasti udržitelnosti zaměstnanci MěÚB

Strategický cíl 3 - Respektovat a chránit dostupné přírodní zdroje (půda, voda, lesy...)

Opatření 6.3.1 Zajistit, evidovat a chránit vodní zdroje na území obce (lze vytvořit studii)

Opatření 6.3.2 Využívání recyklovaných materiálů (např. plastové lavičky, recyklovaný papír)

Opatření 6.3.3 Nakupovat ekologické čisticí prostředky

Strategický cíl 4 - Podporovat třídění odpadu

Opatření 6.4.1 Rozšíření počtu nádob na třídění odpadu a zařízení na třídění odpadu

Opatření 6.4.2 Podpora vzdělávání žáků MŠ i ZŠ v oblasti třídění odpadu

3.7 Globální odpovědnost

Strategický cíl - Posilovat globální odpovědnost města

Opatření 7.1.1 Zvážit, zda město chce spočítat svoji uhlíkovou stopu a cíleně ji začít snižovat (lze marketingově využít ke zvýšení atraktivity města)
Opatření 7.1.2 Zacílení grantů města i na environmentální oblasti
Opatření 7.1.3 Lepě využívat potenciálu sítě Zdravých měst
Opatření 7.1.4 Intenzivnější sdílení dobré praxe s municipalitami (např. partnerská města)
Opatření 7.1.5 Zvážit možnosti města zapojení do humanitárních projektů
Opatření 7.1.6 Zvážit možnost stát se fair tradovým městem
Opatření 7.1.7 Zvážit navázání spolupráce s neziskovou organizací, která pomáhá například v rozvojových zemích

3.8 Doprava a mobilita

Strategický cíl 1 - Vyřešení dopravní situace u škol

Opatření 8.1.1 Zklidnit dopravu u škol kolem 8:00
Opatření 8.1.2 Vytvoření zálivů K+R u škol
Opatření 8.1.3 Vyřešení parkování personálu škol

Strategický cíl 2 - Zlepšit situaci v oblasti parkování

Opatření 8.2.1 Vybudování podzemního a nadzemního parkování v Pražských kasárnách
Opatření 8.2.2 Vybudování vícepodlažních parkování
Opatření 8.2.3 Rozšíření systému SMART Parking i na parkovací domy a místa mimo centrum
Opatření 8.2.4 Osvěta ve stylu „Parkujte na svém pozemku namísto ulice.“

Strategický cíl 3 - Zavést systematický plán rozvoje dopravy ve městě

Opatření 8.3.1 Hledání možných změn dopravního uspořádání a veřejných prostranství
Opatření 8.3.2 Plán revitalizace komunikací ve spolupráci se sítěři
Opatření 8.3.3 Realizovat opatření směrem k zajišťování dopravní dostupnosti pro všechny (hendikepované, kočárky apod.) - identifikace a řešení krizových míst ¹
Opatření 8.3.4 Zvážit zrušení některých chodníků a vytvoření parkovacích míst
Opatření 8.3.5 Úpravou dopravy v areálu Konopiště (především urychleného zprovoznění lobkovické cesty) zajistit zklidnění dopravních toků v areálu

Strategická cíl 4 - Nastolení trendu nahrazování individuální dopravy dopravou hromadnou

Opatření 8.4.1 Zvyšování komfortu MHD
Opatření 8.4.2 Zavedení školního autobusu

¹ V připomínkovém řízení veřejností byla jako potenciálně problémová místa označena: 1. Spořilov - cesta od viaduktu k Mateřské škole Úsměv (špatný sklon chodníku), 2. některé ulice v okolí Mateřské školy Úsměv jsou dlouho zanedbané (plné výmolů, děr a popraskaného asfaltu), 3. nedodělané chodníky v sídlišti Dukelská, 4. chybějící chodník u parkoviště železářství Perfekta, směrem ke hřbitovu

3.9 Vzdělávání a výchova

Strategický cíl 1 - Podpora mimoškolního vzdělávání

- Opatření 9.1.1 Rozšířit družinu pro starší děti a o další mimoškolní aktivity
- Opatření 9.1.2 Vybudování menšího prostoru pro autorské čtení a účely malé scény
- Opatření 9.1.3 Využít dobrovolných hasičů k aktivitám pro děti

Strategický cíl 2 - Kapacitně zajistit vzdělávací systém ve městě (učitelé i prostory)

- Opatření 9.2.1 Analýza spádovosti do škol a školek a hledání vhodných opatření
- Opatření 9.2.2 Poskytování městských bytů učitelům
- Opatření 9.2.3 Vyřešit kapacitu pedagogicko-psychologický poraden (přibývá dětí s výchovnými problémy) a podporovat poradenství
- Opatření 9.2.4 Vyřešit nedostatečnou kapacitu tělocvičen

Strategický cíl 3 - Reagovat vhodně na nové trendy

- Opatření 9.3.1 Zkoordinovat zavedení dietního vaření ve školních jídelnách
- Opatření 9.3.2 Dořešit bezbariérovost příspěvkových organizací
- Opatření 9.3.3 Zavedení platformy na sdílení dobré praxe mezi učiteli
- Opatření 9.3.4 Využívat moderní technologie a metody při výuce

3.10 Kultura a volný čas

Strategický cíl 1 - Podpora a zapojení dětí do kultury města

- Opatření 10.1.1 Pořádání soutěží a přehlídek - recitace, zpěv apod.
- Opatření 10.1.2 Podpora divadelních kroužků ve školních družinách

Strategický cíl 2 - Zlepšit podmínky pro seniory v oblasti kultury a společenských vazeb

- Opatření 10.2.1 Podpora vzniku kulturních projektů pro osoby starší 60 let (např. předávání vzpomínek seniorů mladším generacím)²
- Opatření 10.2.2 Pro imobilní osoby zřídit donáškovou službu - rozvážku knih objednaných v Městské knihovně Benešov až do domu (napojení např. na službu Taxík MAXÍK)
- Opatření 10.2.3 Víkendové kurzy pro seniory v muzeu

² Napojení na podobný projekt, který už rozvíjí Městská knihovna Benešov v rámci realizace pořadů, kde babičky a dědečkové čtou dětem v Městské knihovně Benešov a zároveň děti z MŠ a ZŠ realizují pořady pro seniory na Vánoce a Velikonoce. Záměrem do budoucna je, že by senioři mohli dětem v knihovně vyprávět o tom, jak se žilo dříve na venkově a o svém dětství, či řemeslech a děti by na oplátku mohly seniory učit pracovat s počítačem, tabletem, nebo chytrým mobilem.

Strategický cíl 3 - Vznik koncepčních dokumentů

Opatření 10.3.1 Vznik koncepce rozvoje sportu (legislativní povinnost, zatím bez sankcí)

Opatření 10.3.2 Vznik koncepce rozvoje kultury, včetně propojení s činnostmi příspěvkových organizací města a dalších relevantních subjektů (propojit Koncepti kultury s Konceptí rozvoje Městské knihovny Benešov od roku 2017 - 2020, s výhledem do roku 2022 a podpořit rozvoj metodik pro bezbariérovou knihovnu - Metodika pro standard Handicap Friendly a vybudování archivu pro personální, mzdovou a účetní agendu pro potřeby Městské knihovny Benešov)

Strategický cíl 4 - Zvýšit význam turistického ruchu ve městě

Opatření 10.4.1 Využít roku 2019 jako výročí 800 let od vzniku Benešova

Opatření 10.4.2 Projekt veřejného koupání

Opatření 10.4.3 Lepší propagace silných stránek města (TV spoty, v muzeu, v nemocnici, ...) - např. propagace spojení města Benešov s tímto kulturním dědictvím

Opatření 10.4.4 Otevření informačního centra i v sobotu a v neděli

Opatření 10.4.5 Vybudovat optimální propojení Benešova s Konopištěm (1) - zvážit posílení dopravy (zejména pro seniory a rodiny s dětmi, kteří nemají v sezóně šanci se do vláčku dostat) jiným způsobem (mikrobusy?) v exponovaných časech během sezóny, kdy eko-vláček kapacitně nestačí)

Opatření 10.4.6 Vybudovat optimální propojení Benešova s Konopištěm (2) - úprava hlavní promenádní cesty částí konopištského parku "Šiberna" jako hlavní reprezentativní příchozí trasy pro pěší z Benešova na Konopiště (úprava esteticky, úklidem, dendrologicky)

Opatření 10.4.7 Podpořit návrat k původnímu charakteru Konopištského parku resp. nejbližšího okolí zámku a Růžové zahrady rekonstrukcí cest a stezek (odstranění asfaltu a náhradou jinými vhodnými povrchy)

Strategický cíl 5 - Rozvíjet kulturu ve městě

Opatření 10.5.1 Zapojení stávajících prostor a objektů pro společenské a kulturní účely

Opatření 10.5.2 Prosazovat aktivity prioritizované Komisí pro architekturu na období 2018 - 2022 (10 priorit)

Opatření 10.5.3 Zaštitit a podporovat spolupráci jednotlivých spolků a organizací (lze například zlepšit informování občanů o pořádaných aktivitách prostřednictvím kultivovaných designově jednotných vývěsních skříněk tak, aby každá organizace měla přidělen svůj prostor k propagaci akcí; nebo je možné začít vhodněji využívat funkci mobilního rozhlasu pro zasílání informací o všech kulturních akcích, které místní instituce ve městě pořádají)

Opatření 10.5.4 Tvorba pocitových map v kultuře (příp. i dalších tématech a oblastech)

4. IMPLEMENTACE PLÁNU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA

Vytvoření Plánu udržitelného rozvoje města je prvním krokem, kterým začíná proces vedoucí k postupnému naplňování vytyčených cílů rozvoje tímto strategickým dokumentem. Definovaných cílů je možné dosáhnout za předpokladu, že bude docházet k naplňování opatření, které jsou vyjmenovány v Návrhové části Plánu udržitelného rozvoje (tj. v předchozí kapitole). Klíčová opatření, která bude pravděpodobně možné začít realizovat v období let 2019 - 2023, jsou detailněji specifikována v Akčním plánu.

Celý proces je však nutné řídit, zejména vyhodnocovat naplňování jednotlivých strategických cílů. Pro tyto účely slouží následující harmonogram úkolů, který stanovuje pro každý úkol termín realizace, i kdo je za vypracování daného úkolu odpovědný. Prvním krokem je schválení PURM Benešov Radou města Benešov.

V průběhu první poloviny roku zaměstnanci Městského úřadu Benešov sbírají a připravují projektové záměry pro plnění PURM. V závěru roku je pak zaměstnancem odpovědným za plnění Plánu udržitelného rozvoje města zpracována aktualizace Akčního plánu pro další rok, která je následně schválena Radou města Benešov.

Jednou za cca čtyři roky je pak aktualizován samotný PURM, za což odpovídá zaměstnanec odpovědný za implementaci PURM, a následně aktualizaci schvaluje Rada města Benešov. První aktualizace je naplánována na druhou polovinu roku 2023 a druhá aktualizace by měla optimálně proběhnout v roce 2027.

Implementace PURM Benešov by po jeho schválení Radou města Benešov měla být zajištěna jak dodržováním tohoto harmonogramu a Akčního plánu, tak i navázáním investičních a neinvestičních záměrů v rozpočtu města. Dle harmonogramu by se mělo postupovat po celé období PURM, tedy do roku 2030. Jednotlivé úkoly jsou vypracovány se stejnou periodicitou.

Dodržováním tohoto harmonogramu a úkolů v něm stanovených pak dochází i k průběžnému monitoringu plnění Akčního plánu i PURM Benešov jako takového, jelikož harmonogram obsahuje každoroční kontroly a vyhodnocení stavu plnění. Jako pomocné vodítko slouží právě Akční plán a Zásobník projektů, ve kterých jsou uvedeny indikátory plnění pro každou aktivitu.

Úkol	Popis úkolu	Termín	Zodpovědnost
1.	Schválení PURM Benešov	01-03/2019	Rada města Benešov
2.	Sběr a příprava projektových záměrů	03-09/2019	Příslušní zaměstnanci MěÚB
3.	Vyhodnocení stavu realizace PURM a plnění AP na období 2019 - 2023	10-12/2019	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
4.	Sběr a příprava projektových záměrů	01-06/2020	Příslušní zaměstnanci MěÚB
5.	Zpracování podkladů o stavu realizace AP na období 2019 - 2023 a připravovaných opatřeních roku 2019	05-06/2019	Příslušní zaměstnanci MěÚB
6.	Vyhodnocení stavu realizace PURM a plnění AP na období 2019 - 2023	06-08/2019	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
7.	Projednání stavu realizace PURM a plnění AP na období 2019 - 2023	08-10/2019	Rada města Benešov

Úkol	Popis úkolu	Termín	Zodpovědnost
8.	Zpracování 1. aktualizace AP na rok 2020	09-10/2019	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
9.	Schválení 1. aktualizace AP na rok 2020	10-12/2019	Rada města Benešov
10.	Sběr a příprava projektových záměrů	01-06/2020	Příslušní zaměstnanci MěÚB
11.	Zpracování podkladů o stavu realizace AP na období 2019 - 2023 a připravovaných opatřeních roku 2020	04-06/2020	Příslušní zaměstnanci MěÚB
12.	Vyhodnocení stavu realizace PURM a plnění AP na období 2019 - 2023	06-08/2020	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
13.	Projednání stavu realizace SPRM a plnění AP na období 2019 - 2023	08-10/2020	Rada města Benešov
14.	Zpracování 2. aktualizace AP na rok 2021	09-10/2020	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
15.	Schválení 2. aktualizace AP na rok 2021	10-12/2020	Rada města Benešov
16.	Sběr a příprava projektových záměrů	01-06/2021	Příslušní zaměstnanci MěÚB
17.	Zpracování podkladů o stavu realizace AP na období 2019 - 2023 a připravovaných opatřeních roku 2021	04-06/2021	Příslušní zaměstnanci MěÚB
18.	Vyhodnocení stavu realizace PURM a plnění AP na období 2019 - 2023	06-08/2021	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
19.	Projednání stavu realizace SPRM a plnění AP na období 2019 - 2023	08-10/2021	Rada města Benešov
20.	Zpracování 3. aktualizace AP na rok 2022	09-10/2021	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
21.	Schválení 3. aktualizace AP na rok 2022	10-12/2021	Rada města Benešov
...	...	...	...
- V období let 2022 - 2029 bude postupováno dle výše uvedeného harmonogramu, kdy proces v každém roce bude složen z fází definovaných body číslo 4 až 9. - Akční plán tedy bude aktualizován každý rok a k aktualizaci samotného Plánu udržitelného rozvoje by mělo optimálně dojít poprvé v průběhu roku 2023 a následně i pak v roce 2027 (viz níže).			
A1.	Zpracování podkladů pro první aktualizaci PURM	08-12/2022	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
A2.	Provedení první aktualizace PURM	01-09/2023	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
A3.	Schválení první aktualizace PURM	09-12/2023	Rada města Benešov
A4.	Zpracování podkladů pro druhou aktualizaci PURM	08-12/2026	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
A5.	Provedení druhé aktualizace PURM	01-09/2027	Zaměstnanec odpovědný za IPURM
A6.	Schválení druhé aktualizace PURM	09-12/2027	Rada města Benešov

5. INDIKÁTORY KVALITY ŽIVOTA VE MĚSTĚ

Metodika místní Agendy 21 požaduje od měst a obcí, které chtějí být realizátoři této metodiky kategorie A nebo B (mezi takováto města se Benešov řadí), mimo jiné to, aby daná municipalita vybrala min. jeden mezinárodní ukazatel UR, který bude průběžně sledovat a doplní jej o sadu vlastních indikátorů. Tato kapitola se proto zaměřuje na výše pojmenovanou problematiku a dělí se na dvě části. V první z nich je obecně popsán celkový kontext tohoto požadavku, jsou definovány základní pojmy a možné přístupy k měření UR pomocí různých indikátorů. Ve druhé části je pak popsán způsob, jakým by město mělo v příštích 12 letech přistupovat k otázce měření udržitelného rozvoje a kvality života obyvatel.

5.1 Trvale udržitelný rozvoj a kvalita života

Tuto podkapitulu je potřeba začít definicí esenciálního pojmu celé kapitoly: „Trvale udržitelný rozvoj je takovým rozvojem, který naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost budoucích generací naplňovat potřeby své.“³ „Centrální otázkou udržitelného rozvoje je, jak popsat kvalitu života. Dále jak ji měřit a jak ji udržet s ohledem na přírodní limity našeho společenství na planetě.“⁴

Směr vývoje měření kvality života v České republice byl určen Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030, kterou schválil summit OSN v září roku 2015. Na jejím základě se vláda 29.7.2015 usnesla, že je potřeba aktualizovat Strategický rámec udržitelného rozvoje z roku 2010. Výsledkem je dokument s názvem Strategický rámec Česká republika 2030, který byl vydán v roce 2017 a reflektuje poznatky v problematice udržitelnosti a kvality života. Jeho obsahem je zejména vize České republiky do roku 2030, analýza současného stavu a identifikace konkrétních cílů, opatření a způsobu měření udržitelného rozvoje v těchto 6 oblastech: Lidé a společnost, Hospodářský model, Odolné ekosystémy, Obce a regiony, Globální rozvoj a Dobré vládnutí. Dohromady tyto oblasti pokrývají všech 17 strategických oblastí vymezených Agendou 2030³.

Dle hlavní vize strategického dokumentu Česká republika 2030 má být udržitelný rozvoj v České republice poměřován „zvyšováním kvality života každého jednotlivce i společnosti jako celku“⁵. Za účelem průběžného vyhodnocování efektivnosti aktivit vymezených v tomto dokumentu pak byla vytvořena oddělená metodika pro měření kvality života. Její finální podoba byla publikována 31. března 2018 a navrhuje měření kvality života obyvatel České republiky v 11 oblastech, které se z velké části překrývají s oblastmi definovanými auditu udržitelného rozvoje, jejichž výsledky pro město Benešov byly prezentovány v Analytické části tohoto Plánu udržitelného rozvoje města. Jmenovitě se jedná o oblasti: 1) příjem a bohatství; 2) zaměstnanost; 3) bydlení; 4) zdraví; 5) sladování pracovního a soukromého života; 6) vzdělávání; 7) mezilidské vztahy; 8) občanská angažovanost a dobré vládnutí; 9) životní prostředí; 10) bezpečnost; 11) osobní pohoda. V rámci těchto 11 vyjmenovaných oblastí

³ BRUNDTLAND, G. H. *Naše společná budoucnost: Světová komise pro životní prostředí a rozvoj*. Přeložil KORČÁK, P. Praha: Academia, 1991, 297 s. ISBN 80-85368-07-2

⁴ CHARVÁT, O. *Udržitelný rozvoj ukazuje možnosti rozvoje lidské společnosti*. In: ČESKÁ REPUBLIKA 2030 [online]. 2015-04-13 [vid. 2018-11-02]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/magazin/kvalita-zivota/udrzitelny-rozvoj-ukazuje-moznosti-rozvoje-lidske-spolecnosti/>

⁵ ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategický rámec Česká republika 2030*. Praha: Úřad vlády České republiky, 2017, 396 s. ISBN: 978-80-7440-188-6. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/dokumenty-ke-stazeni/>

navrhl kolektiv 97 odborníků sledování 140 ukazatelů, z nichž 38 lze označit za subjektivní. Tyto ukazatele jsou prezentovány v přílohách (Příloha 1). Část z nich je součástí návrhu měření kvality života na území města Benešov v příštích 12 letech.

Inspirativní cestu pro město Benešov také nabízí Společné evropské indikátory, z anglického European Common Indicators, které vymezují 10 ukazatelů udržitelného rozvoje na místní úrovni a vychází z nich i jeden ze dvou nejlepších realizátorů místní Agendy 21, město Litoměřice⁶, které od roku 2014 využívá 4 indikátory: 1) Spokojenost obyvatel s místním společenstvím; 2) Uhlíková stopa - Místní příspěvek ke globální změně klimatu; 3) Mobilita a místní přeprava cestujících (nahrazeno v auditech UR počtem přepravených osob); 4) Ekologická stopa města. Od roku 2014 ale byl sběr indikátorů ECI výrazně rozšířen, a jsou tak dostupná data dílčích složek i dalších 2 ukazatelů (Kvalita ovzduší a Cesta dětí do škol). Město dlouhodobě eviduje také 7. „titulkový“ indikátor - registrovanou míru nezaměstnanosti. V rámci celkově 7 sledovaných indikátorů město Litoměřice měří 33 dílčích hodnot, z nichž většina spadá do první jmenované oblasti týkající se subjektivní spokojenosti obyvatel (tzv. osobní pohoda). Nahlédnutí do nejaktuálnějších výsledků pro tuto oblast je možné ve studii Spokojenost občanů s místním společenstvím v Litoměřicích 2007-2017⁷. Jedinými třemi neměřenými ECI v Litoměřicích tak jsou Zatížení prostředí hlukem, Udržitelné využívání území a Dostupnost veřejných prostranství a služeb.

Po výpočtu některých ECI ve městě Benešov bude možné srovnání získaných hodnot až s 54 územními celky, pro které již byly některé ECI vypočteny. Zjištěné hodnoty jsou prezentovány na webových stránkách společnosti CI2 (<http://ci2.co.cz/cs>) a na úrovni měst bývají zpravidla vyhodnocovány jednou za 3 roky.

Existují i další alternativní typy ukazatelů jako Programové indikátory, Environmentální indikátory, Místně specifické indikátory apod., kterým se město Benešov může v budoucnu začít věnovat.

5.2 Praxe měření kvality života v Benešově

Město Benešov vytvořilo v roce 2017 vlastní dotazník, který cílil na měření spokojenosti obyvatel města v jednotlivých oblastech, jež nejvíce ovlivňují kvalitu života. Po ustálení podoby kladených otázek a realizace několika pravidelných měření (jednou, případně dvakrát ročně) bude možné, při dostatečném počtu respondentů, sledovat vývoj kvality života ve městě a společensky efektivněji hledat opatření ke stimulaci blahobytu obyvatel města. Dotazníkové šetření, které proběhlo začátkem listopadu 2018, v rámci tvorby tohoto Plánu udržitelného rozvoje, rozšířilo spektrum otázek a odchýlilo se od metodiky kladených otázek (resp. přesné formulace odpovědí) v minulém průzkumu v přijatelné míře.

V roce 2017 byla sledována spokojenost obyvatel v následujících oblastech: zdravotnictví, sociální služby, životní prostředí, školství (oproti ECI bez členění na MŠ / ZŠ / SŠ, které bylo nekompletně zavedeno v roce 2018), kultura, bydlení, sport, bezpečnost ve městě a informovanost o dění ve městě.

⁶ https://zdravemesto.litomerice.cz/data/filecache/e0/vyrocní_zpráva_ZM_MA21_2017_final.pdf

⁷ https://www.litomerice.cz/images/strategicke-dokumenty/ECI_Indikator-Spokojenost_2017_vysledky_Litomerice.pdf

Následující body zachycují seznam oblastí, které jsou součástí ECI (Kategorie A1 - Spokojenost obyvatel) a v roce 2017 nebyly měřeny městem Benešov:

- obecná míra spokojenosti s místem, kde žijí a pracují -> sledováno nově od roku 2018 skrze otázku „Jak jste spokojen/a s Benešovem jako s místem, kde žijete?“
- spokojenost s mezilidskými vztahy -> navrženo Zpracovatelem PURM k měření skrze spokojenost s rodinou a láskou a se svými přáteli, avšak nedošlo ke schválení zařazení tohoto indikátoru do dotazníku v roce 2018
- spokojenost s možností provozovat záliby a koníčky -> de facto sledováno již v roce 2017 - rozloženo do sportu a kultury
- spokojenost s možnostmi zaměstnání -> částečně sledováno v roce 2018 skrze otázku zaměřenou na preference; navrženo Zpracovatelem PURM k měření skrze spokojenost se svým pracovním životem, s odměnou za práci a se svým životním standardem, avšak nedošlo ke schválení zařazení ani jedné z těchto otázek do dotazníku v roce 2018
- spokojenost s možností účastnit se místního plánování -> lze očekávat korelaci s odpověďmi na otázku zaměřenou na spokojenost s podobou s informovaností o dění ve městě, která byla zahrnuta již v šetření v roce 2017; v roce 2018 byla dále položena otázka „Jste dostatečně zapojován/a do rozhodování o aktivitách města?“
- spokojenost s MHD -> navrženo Zpracovatelem PURM k měření skrze spokojenost s veřejnou dopravou (MHD, vlaky, ...), avšak nedošlo ke schválení zařazení tohoto indikátoru do dotazníku v roce 2018
- spokojenost s úřadem -> sledováno odděleně; zařazeno do dotazníku v roce 2018 skrze dílčí spokojenosti s úředními hodinami, profesionalitou úředníků, vystupováním úředníků, prostředím úřadu, on-line rezervačním systémem, mobilním rozhlasem a řešením stížností a podnětů od občanů
- spokojenost s technickými službami -> řešeno nepřímo v dotazníkovém šetření v roce 2018 (otázka na vnímané problémy v oblasti péče o veřejná prostranství: nedostatečná údržba či obnova veřejné zeleně, nedostatek odpadkových košů apod.)
- spokojenost s policií -> již v roce 2017 substituováno otázkou na pocit bezpečí

5.3 Návrh měření indikátorů udržitelného rozvoje do budoucna

Zpracovatel PURM navrhuje, aby město pokračovalo ve sběru odpovědí na níže vyjmenované otázky formou pravidelných dotazníkových šetření. Návrh Zpracovatele na rozšíření bodové škály odpovědí na 0 až 10 bodů byl zamítnut, což může být komplikací pro porovnávání Benešova s dalšími městy.

Cílem města by mělo být, aby napomáhalo k růstu subjektivní spokojenosti každého obyvatele města ve všech jmenovaných oblastech v otázce č. 2 (ta však může klesat vlivem ostatních faktorů), a aby se průměrné hodnoty všech ukazatelů na úrovni města vyvíjely pozitivním směrem. Pozitivní trend je žádoucí zejména u otázky č. 1.

1) Jak jste spokojen/a s Benešovem jako s místem, kde žijete?

1 - zcela spokojen/a	2	3	4	5 - zcela nespokojen/a
----------------------	---	---	---	------------------------

2) Jak jste ve městě Benešov spokojen/a v následujících oblastech?
(ohodnot'te 1=zcela spokojen/a, 5=velmi nespokojen/a)

	1	2	3	4	5
Bydlení					
Doprava a parkování					
Kvalita a dostupnost zdravotních služeb					
Kvalita a dostupnost sociálních služeb					
Životní prostředí					
Údržba a čistota veřejných prostranství					
Kvalita a dostupnost mateřských škol					
Kvalita a dostupnost základních škol					
Kulturní vyžití					
Sportovní vyžití					
Bezpečnost ve městě					
Způsob informování občanů					

K otázce č. 2 je vhodné v budoucnosti přidat podotázky na níže specifikované oblasti:

	1	2	3	4	5
Mezilidské vztahy (rodina, láska a přátelé)					
Zaměstnání (náplň práce a odměna za práci)					
Veřejná doprava ve městě					
Práce Městské policie Benešov					
Kvalita a dostupnost středních škol					
Hluk / hlučnost ve dne					
Hluk / hlučnost v noci					

3) Jste spokojeni se službami Městského úřadu? (ohodnot'te 1=zcela spokojen/a, 5=velmi nespokojen/a)

	1	2	3	4	5
úřední hodiny					
profesionalita úředníků (odbornost, odborný postup)					
vystupování úředníků (ochota, chování, apod.)					
prostředí úřadu (interiér, orientace v budovách)					
online rezervační systém					
řešení stížností a podnětů od občanů					
mobilní rozhlas					

4) Jste dostatečně zapojován/a do rozhodování o aktivitách města?

- ano
- ne, a ani o to nemám zájem
- ne, ale uvítal/a bych více možností k účasti na veřejných setkáních či diskuzích
- ne, ale uvítal/a bych možnost většího zapojení elektronickou formou
- ne, ale uvítal/a bych možnost většího zapojení jinou formou (uveďte jakou): _____

Pro identifikaci problémových oblastí (získání dostatečného detailu informací) je vhodné zařadit doplňující otázky, zejména následující již využitě v dotazníku v roce 2018:

5) Postrádáte nějakou službu v oblasti zdravotnictví či pomoci, nebo některá nemá dostatečnou kapacitu? (zaškrtněte max. 3 odpovědi)

• Praktický lékař	• Rehabilitace, fyzioterapie
• Pediatr	• Jiná specializace (uveďte): _____
• Zubní lékař	• Nepostrádám

6) Vnímáte nějaké problémy v oblasti péče o veřejná prostranství? (zaškrtněte max. 4 odpovědi)

• není zabezpečen pravidelný úklid ulic	• problémy s psími exkrementy
• nedostatek odpadkových košů	• vandalismus
• nedostatečná údržba či obnova veřejné zeleně	• přeplněnost odpadních nádob
• nepořádek v okolí domů	• nevnímám žádný problém
• nedostatečná zimní údržba	• jiný (uveďte): _____

7) Co ve vás vzbuzuje pocit nebezpečí ve městě?

• nevhodné chování mladistvých	• nedostatečná činnost policie
• návykové látky	• obava o majetek
• nedostatečné pouliční osvětlení	• jiný (uveďte): _____

8) Jaké jsou podle vás největší dopravní problémy v Benešově? (zaškrtněte max. 4 odpovědi)

• bezpečnost silničního provozu	• problémy s parkováním
• nevhodné podmínky pro cyklisty	• kvalita a údržba komunikací
• bezohledné chování řidičů (vysoká rychlost, špatné parkování)	• kvalita a údržba chodníků
• špatné dopravní značení	• nedostatek přechodů pro chodce
• nedostatečné osvětlení přechodů pro chodce	• jiné (uveďte): _____
	• doprava nepůsobí žádné větší potíže

Pro posilování udržitelnosti rozvoje města Benešov dále Zpracovatel PURM doporučuje začít měřit některé objektivní ukazatele ECI, a to minimálně jeden z následujícího seznamu:

- Uhlíková stopa (kategorie A2): emise CO₂ na ekvivalentního obyvatele ročně;
- Ekologická stopa (kategorie ES): převedení celkové spotřeby města do využívané plochy potřebné k nasycení této spotřeby (resp. výrobě statků);
 - *Výpočet je odhadem založeným především na produkci a třídění odpadu, spotřebě pitné vody a struktuře využití a zastavěnosti území (www.ekostopa.cz/mesto/orientacni-vypocet/)*
- Biokapacita (kategorie ES): celkové množství dostupné ekologicky produktivní země (globální hektary na obyvatele);
- Podíl populace vystavené působení hluku (kategorie B8): podíl obyvatel vystavený v nočních hodinách hluku převyšujícím hodnotu 55 dB(A)⁸.

Vhodná frekvence zjišťování výše jmenovaných indikátorů je jednou za dva roky, případně maximálně jednou za 5 let.

V neposlední řadě Zpracovatel doporučuje pokračovat ve sledování otázky „Jak intenzivně využíváte při pohybu po městě v průběhu běžného pracovního dne následující způsoby přepravy?“, na kterou respondent odpovídá formou rozdělení 100 bodů mezi varianty „pěší chůze“, „automobil“, „kolo“, „MHD“ a „motocykl“. Jedná o alternativu k titulkovému indikátoru ECI kategorie A3 - Podíl cest uskutečněných osobním automobilem.

Na závěr stojí za zmínku některé indikátory udržitelného rozvoje, které by mělo být relativně snadné měřit a evidovat ve městě Benešov, a jejichž sledování je plánováno na úrovni ČR již zmíněnou metodikou Úřadu vlády České republiky z 31. března 2018:

- Počet obecních nájemních bytů;
- Počet osob bez střechy;
- Průměrná spotřeba energie na m² bytu;
- Střední délka života (při narození a v 65 letech);
- Počet lékařů na obyvatele;
- Počet odmítnutých žádostí o umístění do školky;
- Počet odmítnutých žádostí o umístění do domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením a čekací doba na umístění do domu s pečovatelskou službou/do domova seniorů;
- Volební účast v komunálních volbách;
- Počet zaznamenaných trestných činů na obyvatele.

⁸ Více informací zde: <https://ci2.co.cz/cs/indikator-eci-b8-zatizeni-prostredi-hlukem>

6. ZÁVĚR

Základním východiskem pro realizaci Plánu udržitelného rozvoje města je analytická část PURM, která shrnuje poznatky o městě, jež jsou potřebné k vytvoření informační základny, z níž vychází návrhová a implementační část. V analytické části jsou detailně charakterizovaná klíčová témata fungování města, s důrazem na udržitelný rozvoj a výsledky auditu UR. Na základě vlastních analýz zpracovatele PURM (společnost BDO), realizace jednání pracovních skupin (jejichž členové byli zainteresovaní odborníci v jedné z 10 oblastí udržitelného rozvoje definovanými Aalborgskými závazky) a detailním prostudováním výsledků rozpracovaných auditů udržitelného rozvoje byla zpracována dílčí SWOT analýzy (tj. identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb rozvoje města) v členění dle jednotlivých oblastí udržitelného rozvoje. Klíčové body těchto detailních analýz byly následně zaneseny do globální SWOT analýzy města.

SWOT analýzy následně posloužily jako základní stavební kámen návrhové a implementační části Plánu udržitelného rozvoje města Benešov na období let 2019 - 2030, ve které je rozpracován žádoucí stav města. V návrhové části jsou (viz kapitola 3) definovány cíle UR, a také strategická opatření, která povedou k naplňování těchto cílů. Opatření s vyšší prioritou, nebo s nízkými realizačními náklady, u kterých je začátek realizace v příštích 5 letech, byla zanesena do Akčního plánu na období 2019 - 2023. Finanční náročnost a jejich předpokládaný termín realizace by mělo vedení města zohlednit tvorbě rozpočtu města, případně i rozpočtového výhledu.

Pro implementaci Plánu udržitelného rozvoje města Benešov byl vypracován harmonogram, který obsahuje jednotlivé úkoly, termíny jejich plnění, i kdo je za vypracování těchto úkolů odpovědný. Dodržováním tohoto harmonogramu je zajištěno monitorování postupu, plánování aktivit do Akčního plánu na nadcházející roky i aktualizace PURM jednou za čtyři roky. Samotný Akční plán obsahuje jednotlivá opatření, termín jejich realizace, finanční náklady či odpovědnost za realizaci.

Dodržování implementačního harmonogramu spolu s realizací aktivit / opatření z Akčního plánu je klíčovou podmínkou bezproblémové realizace Plánu udržitelného rozvoje města a dosahování stanovených vizí a strategických cílů. Dále je zapotřebí navázat rozpočet města na jednotlivé cíle a opatření. Zajištění jednotlivých opatření finančními prostředky města či prostředky z evropských fondů bude z velké míry určovat míru naplnění jednotlivých cílů udržitelného rozvoje.

Plán udržitelného rozvoje města Benešov je otevřeným dokumentem, který bude průběžně doplňován a aktualizován tak, aby v maximální možné míře přispíval k naplňování definovaných cílů a aktuálnosti seznamu efektivních opatření. Cíle definované tímto strategickým dokumentem by měly být respektovány a naplňovány bez ohledu na výsledky příštích komunálních voleb, jedná se o tzv. společenskou dohodu.

7. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Postup tvorby Plánu udržitelného rozvoje a jeho obsah	3
Obrázek 2 Struktura návrhové a implementační části	3
Obrázek 3 Zařazení oblastí udržitelného rozvoje do jednotlivých pracovních skupin.....	4
Obrázek 4 Grafické znázornění priority opatření	6

8. SEZNAM ZKRATEK

AP.....	Akční plán
BDO.....	společnost BDO Advisory s.r.o., zpracovatel strategického plánu
IPURM.....	implementace Plánu udržitelného rozvoje města
MěÚB.....	Městský úřad Benešov
PURM.....	Plán udržitelného rozvoje města
SWOT.....	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
UR.....	udržitelný rozvoj

PŘÍLOHY

Příloha 1 Ukazatele kvality života v České republice dle metodiky Úřadu vlády ČR (2018)⁹

1. Příjem a bohatství	
Náhrady zaměstnancům	Průměrný čistý disponibilní příjem
Průměrné celkové hodinové náklady práce	Mediánový čistý disponibilní příjem
Průměrný hrubý hodinový výdělek	Míra ohrožení chudobou
Hrubá měsíční minimální mzda	Míra ohrožení chudobou zaměstnanců
Poměr hrubé měsíční minimální mzdy a průměrného hrubého měsíčního výdělku	Koeficient příjmové nerovnosti (S80/S20)
Gender pay gap v neupravené podobě	Giniho koeficient
Celkový náhradový poměr	Přechody mezi příjmovými decily během tří let
2. Zaměstnanost	
Míra zaměstnanosti	Počet smrtelných pracovních úrazů
Míra nezaměstnanosti	Jste spokojeni se svým profesním, pracovním životem?
Míra dlouhodobé nezaměstnanosti	Jste spokojeni s odměnou za práci?
Podzaměstnanost	Seberealizace (z dat ISSP) - 5 otázek
Podíl překvalifikovaných zaměstnanců	Jste spokojeni se vztahy na pracovišti?
Podíl osob s prekérními úvazky	Považujete svoji profesi za perspektivní vzhledem k probíhajícím změnám?
Podíl zaměstnaných osob bez hmotného zajištění v rámci sociální ochrany	Setkali jste se v posledním roce se znevýhodněním v pracovním životě? (nábor, povýšení, ohodnocení)
Skutečně poskytnuté placené pracovní volno	
3. Bydlení	
Počet obecních nájemních bytů	Průměrná spotřeba energie na m ² bytu
Domácnosti v nájemním bydlení	Podíl nově postavených bytů v obcích bez dostupných veřejných služeb
Podíl domácností s extrémní ekonomickou zátěží z bydlení	Počet osob bez střechy
Podíl domácností v nájemním bydlení s extrémní ekonomickou zátěží z bydlení	Počet osob bez bytu
Celkový objem aktivních úvěrů na bydlení	Podíl bytů přístupných pro osoby se zdravotním postižením
Poměr úvěrů na bydlení na HDP	Sociální segregace
Domácnosti v závadném bydlení	Průměrná doba dojíždění do zaměstnání
Subjektivní spokojenost s úrovní svého bydlení	

⁹ MAUSSEN, J. a kol. *Shrnutí závěrečných zpráv expertních skupin pro identifikaci relevantních indikátorů kvality života v ČR*. Úřad vlády České republiky, 2018. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/udrzelitny-rozvoj/projekt-OPZ/Kvalitazivota---shrnuti.pdf>

4. Zdraví	
Střední délka života (při narození a v 65 letech)	Počet návštěv v domácím prostředí
Délka života ve zdraví (při narození a v 65 letech)	Výdaje na zdravotnictví v poměru k HDP
Kojenecká úmrtnost	Prevalence denních kuřáků
Předčasná úmrtnost (úmrtnost do 65 let)	Prevalence rizikových konzumentů alkoholických nápojů
Sebevražednost	Prevalence nadváhy a obezity
Subjektivní zdravotní stav	Frekvence fyzické aktivity v průběhu týdne
Incidence duševních chorob	Úroveň zdravotní gramotnosti
Počet lékařů na 100 000 obyvatel	Provázání vybraných ukazatelů morbidity a mortality s údaji o vzdělání, socioekonomického statusu a úrovni příjmů
Počet všeobecných sester a porodních asistentek na 100 000 obyvatel	
5. Sladění pracovního a soukromého života	
Počet odpracovaných hodin v placeném zaměstnání	Možnost úpravy pracovní doby a pracovní režim (ve smyslu pozitivní flexibility)
Počet hodin strávený neplacenou prací v domácnosti a péčí o druhé (děti, nesoběstačné příbuzné), péčí o sebe	Podíl lidí pracujících v nesociální pracovní době (práce večer, v noci, o víkendech)
Počet hodin volného času týdně	Dopady rodičovství na zaměstnanost žen a mužů s dětmi
Míra pocítovaného stresu a napětí v oblasti pracovního a soukromého života	Počet odmítnutých žádostí o umístění do školky
Spokojenost s časem na i) práci, ii) rodinu (vč. péče o druhé) a iii) pro sebe (spánek, volný čas, koníčky ...)	Počet odmítnutých žádostí o umístění do domovů pro seniory a domovů pro osoby se zdravotním postižením a čekací doba na umístění do domu s pečovatelskou službou/do domova seniorů
Spokojenost s kvalitou, prostorovou a časovou dostupností, finanční dostupností a nabídkou služeb péče o děti předškolního a mladšího školního věku	Finanční náročnost služeb péče o děti - náklady pro rodiny na umístění dítěte v jeslích / dětské skupině / v státní a soukromé školce
Spokojenost s kvalitou, dostupností, prostorovou dostupností, finanční dostupností a nabídkou služeb péče o seniory a další nesoběstačné členy rodiny, včetně služeb pro lidi s vážným zdravotním/tělesným/smyslovým hendikepem	Finanční náklady pro jednotlivce/rodiny na umístění seniora v domově s pečovatelskou službou, v domově pro seniory a náklady na služby péče pro lidi s vážným zdravotním/tělesným/smyslovým hendikepem
Děti v zařízeních formální péče o děti (mateřské školy, jesle/mini školky/dětské skupiny apod.)	
6. Vzdělávání	
Účast dospělé populace na celoživotním vzdělávání v posledních 4 týdnech	Schopnost dále se učit, procentní podíl studentů v dané zemi v dolních 25 % celkové výkonnosti v indexu PISA „strategie zpracování“
Dosažené vzdělání dospělé populace v produktivním věku, procentní podíl osob ve věku 25-64 let s dosaženým alespoň vyšším sekundárním vzděláním	Vzdělávání učitelů, procentní podíl učitelů, kteří absolvovali vzdělávání nebo odbornou přípravu v posledních 4 týdnech

6. Vzdělávání	
Kognitivní dovednosti 15letých studentů, průměrná úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti podle šetření PISA	Spokojenost se životem dnes a za 5 let, podle dosaženého vzdělání
Mladí lidé, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, procentní podíl ve věkové skupině 15-19 let	Výdaje na vzdělávání, výdaje na vzdělávací instituce v % HDP, podle úrovně vzdělání
Děti, které rády chodí do školy, % podíl dětí ve věku 11, 13 a 15 let, které uvádějí, že rády chodí do školy	Řešení problémů v technologicky bohatých prostředích
7. Mezilidské vztahy	
„Podívejte se na tuto kartu. Celkově vzato, řekl(a) byste, že většině lidí se dá věřit, nebo že v jednání s druhými lidmi opatrnosti nikdy nezbyvá?“	„A s použitím této karty řekněte, zda lidé z jiných zemí, kteří sem přicházejí žít, většinou narušují nebo obohacují kulturu České republiky?“
„Podívejte se na tuto kartu. Myslíte si, že většina lidí by se vás pokusila podvést, kdyby měli příležitost, nebo by se snažili chovat poctivě?“	„Dělají lidé, kteří do České republiky přicházejí žít z jiných zemí, z ČR lepší či horší místo pro život?“
„Daroval(a) jste minulý měsíc peníze na dobročinné účely?“	„Kolik je lidí, pokud vůbec nějaký, se kterými můžete hovořit o svých intimních a soukromých záležitostech?“
„Pomohl(a) jste minulý měsíc cizinci, nebo někomu koho neznáte, který potřeboval pomoc?“	„Myslíte si, že byste mohl(a) v případě potřeby požádat své příbuzné, přátele nebo sousedy o pomoc?“
„Které skupiny osob byste nechtěl/a mít za sousedy?“	„Jak je pro Vás důležitá rodina?“
„Označil(a) byste se za příslušníka skupiny, která je v této zemi diskriminována?“	„Jak jsou pro Vás důležití přátelé a známí?“
8. Občanská angažovanost a dobré vládnutí	
Volební účast ve všech typech voleb	Počet hodin odpracovaných dobrovolníky
Důvěra v parlamentní instituce	Procento zaměstnanců pokrytých kolektivní smlouvou
Počet členů v politických stranách a politických hnutí na národní i lokální úrovni	Podíl populace spokojené s jejich poslední zkušeností s poskytnutými veřejnými službami.
Počet žen v parlamentu	Zpřístupnění obsahu, transparentnost, open data
Počet žen na kandidátních listinách	Index vnímání korupce
9. Životní prostředí	
Podíl obyvatel vystavených překročení imisního limitu pro ochranu lidského zdraví (bez přízemního ozonu) pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku	„Kolik času trávíte během typického týdne podle svého odhadu venku?“ a z toho „Kolik času trávíte během typického týdne podle svého odhadu ve volné přírodě?“
Navýšení celkové roční úmrtnosti, ke které přispěla expozice suspendovaným částicím frakce PM10 (při odhadu 75% zastoupení frakce PM2,5), střední odhad pro ČR	„Kolik času stráví během typického týdne podle Vašeho odhadu Vaše dítě/děti venku?“ a z toho „Kolik času tráví Vaše dítě/děti během typického týdne podle Vašeho odhadu ve volné přírodě (les, louka, lesopark)?“
Jakost vody v tocích podle tříd znečištění	„Jak hodnotíte okolí svého bydliště?“
Prameny překračující limity pro podzemní vodu minimálně v jednom ukazateli	„Jak hodnotíte stav přírody v České republice?“

9. Životní prostředí	
Podíl populace, která má plochu zeleně do 10 minut chůze od domova ve městech nad 50 000 obyvatel	„Vývolává, či nevyvolává ve vás vývoj životního prostředí obavy do budoucna?“
„Do jaké míry jste spokojen(a) se zelení nebo s místy k relaxaci v okolí Vašeho bydliště?“	Početnost populací běžných druhů ptáků
Počet tropických dnů (>30° C) během roku	Počet osob trpících vysokým rušením spánku (HSD) silniční dopravou kalkulovaný z ukazatele Ln
10. Bezpečnost	
Výdaje na obranu	Počet teroristických útoků, počet zmařených teroristických útoků, počet obětí teroristických útoků
Výdaje na veřejný pořádek a bezpečnost	Počet zjištěných skutků, počet objasněných skutků, počet pachatelů
Počet zaznamenaných trestných činů (na 100 000 obyvatel)	Počet kybernetických bezpečnostních incidentů
Kriminalita násilná a majetková: počet zjištěných činů, počet objasněných činů, škody v tis. Kč; (dle typu činu)	Pocit bezpečí v České republice celkově
Počet vězněných osob (na 100 000 obyvatel)	Pocit bezpečí v místě bydliště
Požáry: počet požárů, způsobená škoda v Kč, uchráněné hodnoty v Kč, počet usmrcených a zraněných osob	Reálnost hrozeb pro Českou republiku
Silniční doprava: počet nehod, počet usmrcených osob, počet těžce zraněných osob, počet lehce zraněných osob	Adaptabilita na možné hrozby
11. Osobní pohoda	
Životní spokojenost	Eudaimonická pohoda
Prožívané emoce	Osobnostní rysy

Pozn.: šedé podbarvení značí subjektivní index

Zdroj: Úřad vlády České republiky 2018 (Shrnutí závěrečných zpráv expertních skupin pro identifikaci relevantních indikátorů kvality života v ČR), vlastní úprava